

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

2. rujna 2021.*

„Žalba – Državne potpore – Potpore u korist kompleksa Nürburgring (Njemačka) – Odluka kojom se potpore proglašavaju djelomično nespojivima s unutarnjim tržištem – Otuđenje imovine korisnika državnih potpora koje su proglašene nespojivima – Otvoren, transparentan, nediskriminirajući i bezuvjetan natječajni postupak – Odluka kojom se utvrđuje da se povrat nespojivih potpora ne odnosi na novog vlasnika kompleksa Nürburgring i da on nije primio novu potporu za stjecanje tog kompleksa – Dopuštenost – Svojstvo zainteresirane strane – Osoba na koju se akt osobno odnosi – Povreda postupovnih prava zainteresiranih strana – Poteškoće koje zahtijevaju pokretanje službenog istražnog postupka – Obrazloženje – Iskrivljavanje dokaza”

U predmetu C-647/19 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 30. kolovoza 2019.,

Ja zum Nürburgring eV, sa sjedištem u Nürburgu (Njemačka), koji zastupaju D. Frey i M. Rudolph, *Rechtsanwälte*,

žalitelj,

a druga stranka postupka je:

Europska komisija, koji zastupaju L. Flynn, B. Stromsky i T. Maxian Rusche, u svojstvu agenata,

tuženik u prvom stupnju,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras (izvjestitelj), predsjednik vijeća, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. travnja 2021.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Udruga Ja zum Nürburgring eV svojom žalbom zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 19. lipnja 2019., Ja zum Nürburgring/Komisija (T-373/15, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2019:432), kojom je taj sud odbio njezinu tužbu za djelomično poništenje Odluke Komisije (EU) 2016/151 od 1. listopada 2014. o državnoj potpori Njemačke SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) u korist Nürburgringa (SL 2016., L 34, str. 1., u daljnjem tekstu: konačna odluka).

Pravni okvir

- 2 Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. [UFEU-a] (SL 1999., L 83, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 16.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 734/2013 od 22. srpnja 2013. (SL 2013., L 204, str. 7.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 659/1999), koja je stavljena izvan snage Uredbom Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. [UFEU-a] (SL 2015., L 248, str. 9.), primjenjuje se na ovaj predmet.

- 3 Članak 1. točka (h) Uredbe br. 659/1999 određuje, u svrhu te uredbe, da „zainteresirana strana” znači „svaka država članica i svaka osoba, poduzetnik ili udruženje poduzetnika na čije bi interese mogla utjecati dodjela neke potpore, a posebno korisnik potpore, konkurentski poduzetnici i trgovinske udruge”.

- 4 Članak 4. te uredbe, naslovljen „Prethodno ispitivanje prijave i odluka Komisije”, u stavcima 2. do 4. određuje:

„2. U slučaju kada slijedom prethodnog ispitivanja Komisija ustanovi da prijavljena mjera ne predstavlja potporu, takav nalaz bilježi u obliku odluke.

3. U slučaju kada Komisija, nakon prethodnog ispitivanja, ustanovi da ne postoje nikakve sumnje u pogledu sukladnosti prijavljene mjere s načelima zajedničkog tržišta u onoj mjeri u kojoj je to obuhvaćeno člankom [107.] stavkom 1. [UFEU-a], ona donosi odluku kojom se utvrđuje da je predmetna mjera u skladu s načelima zajedničkog tržišta (dalje u tekstu: ‚odluka o neospornosti’). U takvoj se odluci točno navodi koja je iznimka primijenjena u skladu s Ugovorom.

4. U slučaju kada Komisija, nakon prethodnog ispitivanja, ustanovi da postoje sumnje u pogledu sukladnosti prijavljene mjere s načelima zajedničkog u tržišta, Komisija donosi odluku o pokretanju postupka u skladu s člankom [108.] stavkom 2. [UFEU-a] (dalje u tekstu: ‚odluka o pokretanju formalnog [službenog] istražnog postupka’).”

- 5 U skladu s člankom 6. stavkom 1. navedene uredbe:

„Odluka o pokretanju formalnog [službenog] istražnog postupka sadrži sažeti prikaz svih bitnih činjeničnih i pravnih pitanja, obuhvaća prethodnu ocjenu predložene mjere koju je Komisija obavila kako bi utvrdila predstavlja li ona potporu te navodi moguće sumnje u pogledu njezine sukladnosti s načelima zajedničkog tržišta. Odlukom se od dotične države članice i od drugih zainteresiranih strana zahtijeva da u propisanom roku, koji u pravilu ne smije biti dulji od mjesec dana, iznesu primjedbe. U valjano utemeljenim slučajevima, Komisija može produljiti ovaj rok.”

- 6 Članak 13. stavak 1. prva rečenica Uredbe br. 659/1999 predviđa da ispitivanje eventualne nezakonite potpore dovodi do donošenja odluke u skladu s člankom 4. stavcima 2., 3. ili 4. te uredbe.

Okolnosti spora i sporne odluke

- 7 Okolnosti spora iznesene su u točkama 1. do 16. pobijane presude te ih je za potrebe ovog postupka moguće sažeti na sljedeći način.
- 8 Kompleks Nürburgring (u daljnjem tekstu: Nürburgring), koji se nalazi u saveznoj zemlji Porajnju-Falačkoj (Njemačka), obuhvaća trkaću stazu (u daljnjem tekstu: staza Nürburgring), zabavni park, hotele i restorane.
- 9 Između 2002. i 2012. javna poduzeća, vlasnici Nürburgringa (u daljnjem tekstu: prenositelji), bila su korisnici potpora, i to uglavnom od savezne zemlje Porajnja-Falačke. Tijekom 2011. žalitelj, njemačka udruga za automobilski sport, podnio je Komisiji prvu pritužbu u vezi s tim potporama. Te su potpore bile predmet službenog istražnog postupka na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a, koji je Komisija pokrenula tijekom 2012. Te iste godine Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (Općinski sud u Bad Neuenahr-Ahrweileru, Njemačka) utvrdio je da su prenositelji nesposobni za plaćanje i odlučio je pristupiti otuđenju njihove imovine. Pokrenut je natječajni postupak (u daljnjem tekstu: natječajni postupak), koji je okončan otuđenjem te imovine Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaftu GmbH (u daljnjem tekstu: grupa Capricorn).
- 10 Tijekom 2013. žalitelj je Komisiji podnio drugu pritužbu, smatrajući da natječajni postupak nije bio otvoren, transparentan, nediskriminatoran i bezuvjetan. Žalitelj smatra da je odabrani stjecatelj tako primio nove potpore i osigurao kontinuitet gospodarskih djelatnosti prenositelja pa da u rješenje o povratu potpora koje su prenositelji primili treba uključiti i njega.
- 11 U članku 2. konačne odluke Komisija je utvrdila da su neke od mjera potpore u korist prenositelja (u daljnjem tekstu: potpore prenositeljima) nezakonite i nespojive s unutarnjim tržištem. Komisija je u članku 3. stavku 2. te odluke odlučila da se na Capricorn i njegova društva kćeri ne odnosi mogući povrat potpora od prenositelja (u daljnjem tekstu: prva sporna odluka).
- 12 U članku 1. zadnjoj alineji navedene odluke Komisija je utvrdila da otuđenje imovine Nürburgringa grupi Capricorn nije državna potpora (u daljnjem tekstu: druga sporna odluka). Komisija je u tom pogledu zaključila da je natječajni postupak bio vođen otvoreno, transparentno i nediskriminatorno, da je taj postupak doveo do prodajne cijene usklađene s tržištem i da nije bilo gospodarskog kontinuiteta između prenositelja i preuzimatelja.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 13 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 10. srpnja 2015. žalitelj je pokrenuo postupak za poništenje prve i druge sporne odluke.
- 14 Opći sud odbacio je kao nedopuštenu tužbu u dijelu u kojem se odnosila na poništenje prve sporne odluke jer žalitelj nije dokazao da se ta odluka osobno odnosi na njega. Zbog razloga iznesenih u točkama 48. do 69. pobijane presude, Opći sud je ocijenio, kao prvo, da žalitelj nije u dovoljnoj mjeri dokazao da je ta odluka bitno utjecala na njegov konkurentski položaj na mjerodavnim tržištima, kao drugo, da se on, kao strukovna udruga, nije mogao osloniti na aktivnu procesnu

legitimaciju jednog od svojih članova i, kao treće, da nije dokazao da je, u okviru službenog istražnog postupka koji je prethodio donošenju prve sporne odluke, imao pregovarački položaj koji je jasno definiran i usko povezan s predmetom te odluke.

- 15 Što se tiče zahtjeva za poništenje druge sporne odluke, Opći sud je u točki 83. pobijane presude utvrdio da su stranke suglasne o činjenici da druga sporna odluka jest odluka koja je donesena nakon završetka faze prethodnog ispitivanja potpora, uvedene člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, a ne nakon okončanja službenog istražnog postupka.
- 16 U točki 88. pobijane presude Opći sud je naveo da se ne može isključiti da bi žalitelj mogao – uzimajući u obzir njegov cilj, koji se odnosi upravo na ponovnu uspostavu i promicanje trkaće staze Nürburgring, i zbog toga što je sudjelovao u prvoj fazi natječajnog postupka za otuđenje imovine Nürburgringa i u tom okviru primio velik broj informacija koje su se odnosile na tu imovinu – u okviru službenog istražnog postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. UFEU-a Komisiji podnijeti očitovanja koja bi ona mogla uključiti u svoju ocjenu otvorenosti, transparentnosti, nediskriminatornosti i bezuvjetnosti natječajnog postupka te pitanja je li imovina Nürburgringa bila u tom okviru ustupljena po tržišnoj cijeni. Stoga je u točki 89. pobijane presude smatrao da se žalitelju treba priznati svojstvo zainteresirane strane kad je riječ o drugoj spornoj odluci te je stoga u točki 93. pobijane presude istaknuo da, što se tiče druge sporne odluke, žalitelj ima aktivnu procesnu legitimaciju za zaštitu postupovnih prava koja mu pripadaju na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a.
- 17 U točki 129. pobijane presude Opći je sud naveo da – kako bi mogao odlučiti o meritumu tužbe u dijelu u kojem se odnosi na poništenje druge sporne odluke i, osobito, o petom i osmom tužbenom razlogu, koji se temelje na povredi članka 108. stavka 2. UFEU-a i članka 4. stavka 4. Uredbe br. 659/1999, kao i na žaliteljevim postupovnim pravima – valja ispitati može li se na temelju prvog do četvrtog tužbenog razloga utvrditi da je Komisija na kraju faze prethodnog ispitivanja naišla na poteškoće koje bi zahtijevale pokretanje službenog istražnog postupka.
- 18 Po okončanju tog ispitivanja, Opći sud je u točki 176. pobijane presude utvrdio da se na temelju petog i osmog tužbenog razloga, ispitanih uzimajući u obzir argumente koje je žalitelj iznio u okviru prvog do četvrtog tužbenog razloga, ne može utvrditi da je na kraju faze prethodnog ispitivanja Komisija naišla na poteškoće koje bi zahtijevale pokretanje službenog istražnog postupka te ih je stoga morao odbiti.
- 19 Opći sud također je ispitao i u točkama 182. do 190. i 193. do 197. odbio šesti i deveti tužbeni razlog, koji se temelje na Komisijinoj povredi obveze obrazlaganja i prava na dobru upravu.
- 20 Posljedično, u točki 198. pobijane presude Opći sud odbacio je tužbu kao djelomično nedopuštenu i odbio kao djelomično neosnovanu.

Zahtjevi stranaka pred Sudom

- 21 Žalitelj od Suda zahtijeva da:
 - ukine pobijanu presudu;
 - poništi prvu i drugu spornu odluku;

- podredno, vrati predmet Općem sudu na ponovno odlučivanje i
 - naloži Komisiji snošenje troškova obaju postupaka.
- 22 Komisija od Suda zahtijeva da:
- ukine točke 73. do 94. pobijane presude, u kojima je Opći sud presudio da je tužba protiv druge sporne odluke dopuštena;
 - odbaci tužbu kao nedopuštenu;
 - odbije žalbu i
 - naloži žalitelju snošenje troškova žalbenog postupka.

O žalbi

- 23 U prilog svojoj žalbi žalitelj ističe pet žalbenih razloga, od kojih se prvi temelji na pogrešci koja se tiče prava jer je Opći sud smatrao da se prva sporna odluka ne odnosi osobno na žalitelja kao konkurenta korisniku predmetnih potpora, drugi na pogrešci koja se tiče prava jer je Opći sud presudio da se prva sporna odluka ne odnosi osobno na žalitelja kao strukovnu udrugu, treći na pogrešci koja se tiče prava jer je Opći sud smatrao da žalitelj nema aktivnu procesnu legitimaciju za podnošenje tužbe protiv druge sporne odluke, četvrti na nedostatnom obrazloženju pobijane presude, na iskrivljavanju činjenica i dokaza kao i na pogrešci koja se tiče prava počinjenoj prilikom ispitivanja tužbenih razloga istaknutih protiv Komisijina prešutnog odbijanja da otvori službeni ispitni postupak i peti na pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud počinio prilikom ocjenjivanja je li obrazloženje druge sporne odluke bilo dostatno.
- 24 Prvi i drugi žalbeni razlog odnose se na to što je Opći sud odbio zahtjev za poništenje prve sporne odluke, dok se treći, četvrti i peti žalbeni razlozi odnose na odbijanje zahtjeva za poništenje druge sporne odluke.

Žalbeni razlozi koji se odnose na zahtjev za poništenje prve sporne odluke

Prvi žalbeni razlog

- 25 Prvi žalbeni razlog odnosi se na točku 56. pobijane presude, koja glasi:

„Osim toga, budući da tužitelj tvrdi da je postojao bitan utjecaj na njegov položaj na tržištu zbog prošlih ulaganja koja je ostvario na stazi Nürburgring, valja primijetiti da sama činjenica da je po ovoj ili onoj osnovi ulagao u Nürburgring nije dovoljna za zaključak da je na mjerodavnim tržištima bio prisutan kao gospodarski subjekt – a što on, osim toga, ne tvrdi – niti *a fortiori* da su na njegov položaj na navedenim tržištima u svojstvu gospodarskog subjekta znatno utjecale potpore prenositeljima, koje su, prema njegovu mišljenju, učinile ta ulaganja beskorisnima. U svakom slučaju, tužitelj ne objašnjava kako bi prva sporna odluka, u skladu s kojom navedeni preuzimatelj imovine Nürburgringa nije bio dužan vratiti potpore prenositeljima, utjecala na korisnost ulaganja koja je on navodno ostvario u Nürburgringu.”

– *Argumentacija stranaka*

- 26 Prvim dijelom prvog žalbenog razloga žalitelj prigovara Općem sudu da nije u dovoljnoj mjeri odgovorio na njegovu argumentaciju o bitnoj povredi njegova položaja na tržištu, što je, prema žaliteljevu mišljenju, povreda obveze obrazlaganja i povreda njegovih prava na saslušanje i djelotvornu sudsku zaštitu.
- 27 Žalitelj osobito ističe da je Opći sud, time što je u drugoj rečenici točke 56. pobijane presude tvrdio da žalitelj nije objasnio kako je prva sporna odluka utjecala na korisnost ulaganja koja je ostvario u Nürburgringu, zanemario argumente koje je on iznio u točki 32. svoje replike pred Općim sudom, prema kojima su ta ulaganja u biti spriječena te je onemogućeno ostvarenje njihova cilja, a to je promicanje iskorištavanja tradicionalne staze Nürburgring i omogućavanje da organizatori sportskih priredbi imaju pristup toj stazi pod uvjetima koji služe javnom interesu, radi financiranja, posredstvom unakrsnog subvencioniranja, hotela i objekata za zabavu, koji nisu vezani uz automobilistički sport, a izgrađeni su uz potporu prenositelja. Žalitelj je dodao da je otuđenje elemenata imovine Nürburgringa grupi Capricorn produljilo, kao izravna protuzakonita posljedica, povredu njegova položaja na tržištu koja je proizišla iz nezakonitih potpora.
- 28 Smatra da je, s obzirom na usku vezu između njegovih ulaganja u stazu Nürburgring i njezina iskorištavanja u uvjetima koji služe općem interesu, on u tolikoj mjeri povezan s iskorištavanjem te trkaće staze da je stekao položaj na relevantnom tržištu za iskorištavanje staza za automobilske utrke. U tom pogledu podsjeća na to da je Općem sudu skrenuo pozornost na činjenicu da staza Nürburgring predstavlja prirodni monopol. Međutim, Opći sud zanemario je činjenicu da pri iskorištavanju prirodnog monopola može postojati samo potencijalno tržišno natjecanje. Stoga su ulaganja koja je žalitelj ostvario najizravniji način za stjecanje položaja na tržištu. Zbog istih je razloga također netočna tvrdnja iz prve rečenice točke 56. pobijane presude prema kojoj žalitelj nije tvrdio da su potpore prenositeljima bitno utjecale na njegov položaj na tržištu.
- 29 Drugim dijelom prvog žalbenog razloga žalitelj tvrdi da se Opći sud oslonio na pogrešno tumačenje članka 263. četvrtog stavka UFEU-a kako bi u točki 56. pobijane presude ocijenio da ulaganje provedeno po ovoj ili onoj osnovi nije dovoljno za zaključak da je ulagač prisutan kao gospodarski subjekt na tržištu u čiju su korist ulaganja ostvarena.
- 30 Komisija ističe da je prvi žalbeni razlog bespredmetan ili u svakom slučaju neosnovan.

– *Ocjena Suda*

- 31 U cilju zajedničkog ispitivanja dvaju dijelova prvog žalbenog razloga, valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, osobe kojima odluka nije upućena mogu tvrditi da ih se osobno tiče samo ako ta odluka utječe na njih zbog određenih osobina koje su im svojstvene ili zbog neke činjenične situacije koja ih razlikuje od bilo koje druge osobe, izdvajajući ih zbog toga pojedinačno na istovrstan način poput adresata odluke (presude od 15. srpnja 1963., Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223.; od 17. rujna 2015., Mory i dr./Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, t. 93. i od 15. srpnja 2021., Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, t. 33.).
- 32 Ako, kao u ovom predmetu, tužitelj dovodi u pitanje osnovanost odluke o ocjeni potpore koja je donesena nakon službenog istražnog postupka, sama činjenica da ga se može smatrati zainteresiranom stranom u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a ne može biti dovoljna kako bi se dopustila tužba. U tom slučaju, dakle, on mora dokazati da ima poseban položaj u smislu sudske

prakse navedene u prethodnoj točki. To je osobito slučaj ako potpora koja je predmet odluke u pitanju bitno utječe na položaj tog tužitelja na tržištu (presude od 17. rujna 2015., Mory i dr./Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, t. 97. i od 15. srpnja 2021., Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, t. 37.).

- 33 Kao što je na to Opći sud sam podsjetio u točki 48. pobijane presude, utvrđeno je da se Komisijina odluka o zatvaranju službenog istražnog postupka, uz poduzetnika koji je korisnik potpore, osobno odnosi, među ostalim, i na poduzetnike koji su mu konkurenti i koji su odigrali aktivnu ulogu u okviru tog postupka, ako dotična mjera potpore bitno utječe na njihov položaj na tržištu (presude od 17. rujna 2015., Mory i dr./Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, t. 98. i od 15. srpnja 2021., Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, t. 38.).
- 34 Međutim, sama provedba ulaganja u određeni element infrastrukture ne znači da je predmetni ulagač aktivan na bilo kojem tržištu povezanom s iskorištavanjem te infrastrukture. To je osobito tako kada je cilj takvih ulaganja promicanje iskorištavanja navedene infrastrukture različitih subjekata u uvjetima koji služe općem interesu, kao što je to, prema žaliteljevim tvrdnjama, bio slučaj s ulaganjem u stazu Nürburgring za koja tvrdi da ih je proveo.
- 35 Iz toga slijedi da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 56. pobijane presude u biti smatrao da žaliteljeva argumentacija koja se odnosi na ulaganja u stazu Nürburgring nije dovoljna da bi se dokazalo da ga se prva sporna odluka osobno tiče, u smislu sudske prakse navedene u točki 31. ove presude. Stoga drugi dio prvog žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.
- 36 Kad je riječ o prvom dijelu prvog žalbenog razloga, koji se u biti temelji na tome da je Opći sud povrijedio svoju obvezu obrazlaganja, treba napomenuti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja presuda, koju Opći sud ima na temelju članka 36. i članka 53. prvog stavka Statuta Suda Europske unije, ne obvezuje Opći sud da sastavi osvrt koji bi iscrpno i po svim točkama pratio argumentaciju koju su stranke iznijele u postupku. Obrazloženje, dakle, može biti implicitno, pod uvjetom da se njime omogućuje zainteresiranim osobama da saznaju razloge zbog kojih Opći sud nije prihvatio njihove argumente, a Sudu da raspolaže dostatnim elementima za izvršavanje svojeg nadzora (presuda od 9. rujna 2008., FIAMM i dr./Vijeće i Komisija, C-120/06 P i C-121/06 P, EU:C:2008:476, t. 96. i navedena sudska praksa).
- 37 Iz točke 56. pobijane presude proizlazi, barem implicitno, ali jasno, da je Opći sud smatrao da žaliteljeva argumentacija koja se temelji na ulaganjima u stazu Nürburgring koja je navodno ostvario nije dovoljna za dokazivanje da je prisutan na mjerodavnom tržištu, a još manje da je mjera koja je predmet prve sporne odluke bitno utjecala na njegov konkurentski položaj na tom tržištu.
- 38 Stoga prvi dio prvog žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan, kao i taj žalbeni razlog u cijelosti.

Drugi žalbeni razlog

- 39 Drugi žalbeni razlog odnosi se na točku 69. pobijane presude, u kojoj je Opći sud istaknuo da, s obzirom na stroge uvjete postavljene u presudi od 13. prosinca 2005., Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, t. 53. do 59.), valja zaključiti da žalitelj nije dokazao da je u okviru službenog istražnog postupka, koji je

prethodio donošenju prve sporne odluke, imao pregovaračku ulogu koja je bila jasno definirana i usko povezana sa samim predmetom te odluke, na kojoj se može temeljiti osobni utjecaj te odluke na njega.

– *Argumentacija stranaka*

- 40 Žalitelj tvrdi da je Opći sud povrijedio obvezu obrazlaganja i iskrivio činjenice i dokaze koji su mu podneseni na ocjenu. Smatra da je pred Općim sudom dokazao da je u upravnom postupku koji je doveo do donošenja prve sporne odluke imao aktivnu i jedinstvenu ulogu u vezi s iskorištavanjem staze Nürburgring s ciljem u općem interesu. Njegova pregovaračka uloga, jasno definirana i usko povezana s predmetom te odluke, usporediva je s ulogama Landbouwschapa (javnopravno tijelo osnovano kako bi se u poljoprivrednom sektoru osigurala zaštita zajedničkih interesa subjekata uz poštovanje općeg interesa, Nizozemska) u predmetu u kojem je donesena presuda od 2. veljače 1988., Kwekerij van der Kooy i dr./Komisija (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38, t. 20. do 24.) i Comitéa international de la rayonne et des fibres synthétiques (CIRFS) u predmetu u kojem je donesena presuda od 24. ožujka 1993., CIRFS i dr./Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111, t. 29. i 30.).
- 41 Naime, žalitelj je s Komisijom pregovarao o potporama koje su predmet prve sporne odluke kako bi svojim članovima, u skladu s pravilima o državnim potporama i s ciljem u općem interesu, osigurao iskorištavanje te trkaće staze i nastavak doprinosa njegovih ulaganja tom cilju. Te materijalne okolnosti obilježile su žalitelja u odnosu na sve ostale, dajući mu aktivnu procesnu legitimaciju za pokretanje postupka protiv prve sporne odluke.
- 42 Stoga Opći sud nije mogao odbiti žaliteljevu aktivnu procesnu legitimaciju a da nije objasnio zašto, s obzirom na tužbene razloge, dokaze i detaljne argumente koje je on istaknuo, nisu bili ispunjeni uvjeti potrebni za priznavanje takve kvalitete. Pozivanje Općeg suda u točki 69. pobijane presude na „stroge uvjete postavljene u presudi od 13. prosinca 2005., Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, t. 53. do 59.)” ne omogućava razumijevanje uvjeta koje je Opći sud ispitao. Stoga presuda Općeg suda ne sadržava obrazloženje ili je to obrazloženje nedostatno, što također predstavlja povredu prava na saslušanje i prava na djelotvornu sudsku zaštitu. Štoviše, time što je smatrao da žalitelj „nije dokazao” da je u okviru službenog istražnog postupka, koji je prethodio donošenju prve sporne odluke, imao pregovaračku ulogu, a da pritom nije objasnio koje je žaliteljeve dokaze ispitao, Opći sud je iskrivio činjenice i dokaze.
- 43 Komisija smatra da drugi žalbeni razlog nije osnovan i da ga treba odbiti.

– *Ocjena Suda*

- 44 Iz točke 58. pobijane presude proizlazi da je žalitelj pred Općim sudom, među ostalim, tvrdio da je vodio pregovore radi obrane interesa njemačkog automobilističkog sporta, osobito glede ponovne uspostave i promidžbe trkaće staze Nürburgring, te da je sudjelovao u upravnom postupku koji je prethodio donošenju prve sporne odluke podnošenjem pritužbe i dostavom pisanih očitovanja i dokaza.
- 45 U točkama 66. i 67. pobijane presude Opći sud je sažeo razmatranja koja su navela Sud da tužbe u predmetima u kojima su donesene presude od 2. veljače 1988., Kwekerij van der Kooy i dr./Komisija (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38) i od 24. ožujka 1993., CIRFS i dr./Komisija

(C-313/90, EU:C:1993:111) proglasi dopuštenima. Osim toga, u točki 68. te presude Opći je sud naveo, pozivajući se na vlastitu sudsku praksu i onu Suda, da činjenica da je strukovna udruga podnijela pritužbu koja je dovela do službenog istražnog postupka ili da je tijekom tog postupka podnijela očitovanja nije dovoljna da se toj udruzi prizna poseban status pregovarača.

- 46 Naposljetku, u točki 69. pobijane presude Opći se sud pozvao na „stroge uvjete utvrđene u presudi od 13. prosinca 2005., Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, t. 53. do 59.)”, u kojoj je sam Sud podsjetio na posebne okolnosti predmeta u kojima su donesene presude od 2. veljače 1988., Kwekerij van der Kooy i dr./Komisija (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38) i od 24. ožujka 1993., CIRFS i dr./Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111) te objasnio zbog čega se one razlikuju od situacije obične zainteresirane osobe koja je aktivno sudjelovala u postupku koji je doveo do donošenja odluke koja se odnosi na državne potpore.
- 47 Na temelju tih razmatranja, iz sudske prakse može se shvatiti zbog čega žaliteljeva argumentacija, sažeta u točki 58. pobijane presude, nije dovoljna da bi mu dala svojstvo pregovarača u smislu sudske prakse navedene u točkama 66. do 69. pobijane presude.
- 48 Stoga je obrazloženje koje je Opći sud iznio u točkama 65. do 69. pobijane presude, iako relativno sažeto, dovoljno da omogući žalitelju da shvati razloge odbijanja svoje argumentacije iznesene u prilog dopuštenosti svojeg zahtjeva za poništenje prve sporne odluke, zasnovane na sudskoj praksi koja proizlazi iz presuda od 2. veljače 1988., Kwekerij van der Kooy i dr./Komisija (67/85, 68/85 i 70/85, EU:C:1988:38) i od 24. ožujka 1993., CFSIR i dr./Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111).
- 49 Što se tiče navoda da je Opći sud navodno iskrivio činjenice i dokaze, treba ga odbaciti kao nedopušten jer žalitelj nije naveo konkretne elemente koje je Opći sud iskrivio ni od čega bi se to iskrivljavanje sastojalo (vidjeti u tom smislu rješenje od 1. veljače 2017., Vidmar i dr./Komisija, C-240/16 P, EU:C:2017:89, t. 26. i 27.).
- 50 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da drugi žalbeni razlog treba odbaciti kao djelomično nedopušten i odbiti kao djelomično neosnovan.
- 51 Budući da prvi i drugi žalbeni razlog treba odbiti, žalbu valja odbiti u dijelu u kojem se ona odnosi na dio pobijane presude u kojem je Opći sud odbio zahtjev za poništenje prve sporne odluke.

Žalbeni razlozi koji se odnose na zahtjev za poništenje druge sporne odluke

Dopuštenost tužbe Općem sudu

- 52 Komisija, bez podnošenja protužalbe, traži od Suda da ispita dopuštenost tužbe u dijelu u kojem se odnosi na poništenje druge sporne odluke, s obzirom na to da je, prema njezinu mišljenju, Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava u tumačenju i primjeni pojma „zainteresirana strana” u smislu članka 108. stavaka 2. i 3. UFEU-a, kao i članka 1. točke (h) Uredbe br. 659/1999, te je pogrešno smatrao da se žalitelju može priznati to svojstvo.
- 53 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je Sud, odlučujući o žalbi na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, dužan po službenoj dužnosti odlučiti o dopuštenosti tužbe za poništenje, pa stoga i o razlogu koji se odnosi na javni poredak, koji se temelji na nepoštovanju uvjeta

dopuštenosti tužbe za poništenje koju podnese pojedinac na temelju četvrtog stavka članka 263. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., Bayerische Motoren Werke i Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, t. 44. i navedenu sudsku praksu).

- 54 Iz točaka 84. do 89. pobijane presude proizlazi da je Opći sud u biti presudio da je žalitelju, kao zainteresiranoj strani, dopušteno zahtijevati poništenje druge sporne odluke radi osiguranja zaštite postupovnih prava koja ima na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a i članka 6. stavka 1. Uredbe br. 659/1999.
- 55 Kao prvo, Komisija naglašava da je Opći sud djelomično protumačio sudsku praksu Suda u tom području i zanemario činjenicu da se za svojstvo zainteresirane strane traži postojanje odnosa tržišnog natjecanja.
- 56 Međutim, taj argument treba odbiti. Pojam „zainteresirana strana” definiran je u članku 1. točki (h) Uredbe br. 659/1999 tako da se odnosi na „svak[u] držav[u] članic[u] i svak[u] osob[u], poduzetnik[a] ili udruženje poduzetnika na čije bi interese mogla utjecati dodjela neke potpore, a posebno korisnik[a] potpore, konkurentsk[e] poduzetni[ke] i trgovinske udruge”. Ta odredba preuzima definiciju pojma „odnosne stranke” u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a, kako ona proizlazi iz sudske prakse Suda (presuda od 2. travnja 1998., Komisija/Sytraval i Brink’s France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, t. 41. i navedena sudska praksa).
- 57 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 30. svojeg mišljenja, iako poduzetnik koji je konkurent korisniku potpore nesporno ima svojstvo „zainteresirane strane” u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a, to se svojstvo može priznati i tijelu koje nije konkurent korisniku predmetne potpore, pod uvjetom da je dokazano da bi dodjela te potpore mogla utjecati na njegove interese. Prema sudskoj praksi Suda, u tom je slučaju potrebno da ono dokaže da postoji opasnost od konkretnog utjecaja navedene potpore na njegov položaj (vidjeti u tom smislu presude od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 65. i od 27. listopada 2011., Austrija/Scheucher-Fleisch i dr., C-47/10 P, EU:C:2011:698, t. 132.).
- 58 Stoga treba odbiti Komisijin argument prema kojem iz presuda od 9. srpnja 2009., 3F/Komisija (C-319/07 P, EU:C:2009:435), od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) i od 6. studenoga 2018., Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori i Komisija/Ferracci (C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873) proizlazi da je za svojstvo zainteresirane strane potrebno postojanje odnosa tržišnog natjecanja.
- 59 Naime, kao što to proizlazi iz točke 104. presude od 9. srpnja 2009., 3F/Komisija (C-319/07 P, EU:C:2009:435), Sud je radničkom sindikatu priznao svojstvo zainteresirane strane oslanjajući se na mogućnost da mjere o kojima je u tom predmetu riječ budu štetne za njegove interese ili interese njegovih članova u kolektivnim pregovaranjima.
- 60 Kad je riječ o presudi od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 64.), Sud svoju analizu nije temeljio na odnosu tržišnog natjecanja između korisnika potpore i poduzetnika tužitelja u tom predmetu, nego se oslonio na činjenicu da je potonji poduzetnik za svoj postupak proizvodnje trebao istu sirovinu kao i taj korisnik.
- 61 Naposljetku, presuda od 6. studenoga 2018., Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori i Komisija/Ferracci (C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, t. 43.), na koju se pozvala Komisija, nije relevantna. Naime, u točki 43. te presude

nije bila riječ o tome ima li osoba ili poduzetnik svojstvo zainteresirane strane, nego o eventualnoj izravnoj povredi s obzirom na Komisijinu odluku kojom su u potpunosti ostavljeni na snazi učinci predmetnih nacionalnih mjera, koje čine program potpora, na pravni položaj podnositelja pritužbe koji tvrdi da ga te mjere stavljaju u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju.

- 62 Kao drugo, Komisija tvrdi da se okolnost da Opći sud žalitelju prizna svojstvo zainteresirane strane temelji, kao što to proizlazi iz točke 88. pobijane presude, na činjenici da on potencijalno raspolaže relevantnim informacijama. Međutim, sama činjenica da osoba raspolaže informacijama koje bi mogle biti relevantne u okviru službenog istražnog postupka koji se provodi kako bi se utvrdilo predstavlja li mjera nezakonitu državnu potporu nije dovoljna da joj se prizna takvo svojstvo.
- 63 Opći sud u točki 86. pobijane presude pozvao se, doduše, na žaliteljevo svojstvo „udruge čiji je neprofitni cilj ponovna uspostava i promicanje trkaće staze na Nürburgringu i promicanje zajedničkih interesa njegovih članova, od kojih neki organiziraju sportske događaje na navedenoj stazi”, kao i na činjenicu da je na žaliteljeve interese „mogla konkretno utjecati dodjela potpora čije je postojanje prema žaliteljevu mišljenju moralo biti utvrđeno u drugoj spornoj odluci, zbog toga što natječajni postupak nije bio otvoren, transparentan, nediskriminatoran i bezuvjetan te nije doveo do otuđenja imovine Nürburgringa grupi Capricorn po tržišnoj cijeni”.
- 64 Međutim, iz točke 88. te presude proizlazi da se Opći sud, radi priznavanja žalitelju svojstva „zainteresirane strane” u smislu članka 1. točke (h) Uredbe br. 659/1999, u konačnici oslonio na činjenicu da se „ne može isključiti da žalitelj – uzimajući u obzir njegov cilj, koji se odnosi upravo na ponovnu uspostavu i promicanje trkaće staze na Nürburgringu i zbog toga što je sudjelovao u prvoj fazi natječajnog postupka i u tom okviru primio velik broj informacija koje su se odnosile na imovinu Nürburgringa – bude u mogućnosti Komisiji podnijeti u okviru službenog istražnog postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. UFEU-a očitovanja koja bi ona mogla uključiti u svoju ocjenu otvorenosti, transparentnosti, nediskriminatornosti i bezuvjetnosti natječajnog postupka i pitanja je li imovina Nürburgringa bila u tom okviru ustupljena po tržišnoj cijeni”.
- 65 Kao što je to u biti naveo nezavisni odvjetnik u točkama 33. i 34. svojeg mišljenja, činjenica da osoba raspolaže informacijama koje bi mogle biti relevantne u okviru službenog istražnog postupka ne znači da bi dodjela te potpore mogla utjecati na interese takve osobe i da postoji opasnost od konkretnog utjecaja te potpore na njezin položaj, u smislu sudske prakse navedene u točki 57. ove presude. Prema tome, puko raspolaganje relevantnim podacima nije dovoljno da bi se tu osobu smatralo zainteresiranom stranom.
- 66 Međutim, iz spisa prvostupanjskog postupka, koji je Sudu dostavljen u skladu s člankom 167. stavkom 2. Poslovnika Suda, proizlazi da je žalitelj pred Općim sudom tvrdio, među ostalim, da je on udruuga koja brani interese cjelokupnog njemačkog automobilskeg sporta u odnosu na stazu Nürburgring, da je njegov glavni cilj osigurati iskorištavanje te staze u gospodarskim uvjetima usklađenima s općim interesom, osiguravajući pristup stazi i sportašima amaterima, a da grupa Capricorn provodi model čiji je cilj ostvarivanje najveće moguće dobiti, što je nespojivo sa žaliteljevim ciljevima.
- 67 S obzirom na te argumente, koje Komisija nije osporila, valja priznati da bi navodna dodjela potpore grupi Capricorn u vezi s preuzimanjem Nürburgringa mogla utjecati na interese žalitelja i njegovih članova, tako da žalitelja treba kvalificirati kao „zainteresiranu stranu” u smislu članka 1. točke (h) Uredbe br. 659/1999.

68 Stoga valja smatrati da je zahtjev za poništenje druge sporne odluke dopušten.

Treći žalbeni razlog

69 Svojim trećim žalbenim razlogom žalitelj osporava točku 83. pobijane presude, u kojoj je Opći sud smatrao da se druga sporna odluka, zbog istih razloga koji su navedeni u pogledu prve sporne odluke, ne može osobno odnositi na njega ili na nekog od njegovih članova.

70 Taj se žalbeni razlog ne odnosi na dio obrazloženja pobijane presude koje je nužan oslonac njezine izreke. Naime, kao što to proizlazi iz točke 93. pobijane presude, Opći sud je presudio da je žalitelju dopušteno zahtijevati poništenje druge sporne odluke i, kao što to proizlazi iz točke 68. ove presude, taj se zaključak ne može dovesti u pitanje.

71 Stoga treći žalbeni razlog valja odbiti kao bespredmetan.

Četvrti žalbeni razlog

72 Četvrti žalbeni razlog podijeljen je na pet dijelova. Najprije valja ispitati drugi, četvrti i peti dio tog žalbenog razloga.

– Argumentacija stranaka

73 Drugim dijelom četvrtog žalbenog razloga žalitelj tvrdi da je Opći sud u točkama 152. do 156. pobijane presude iskrivio sadržaj dopisa društva Deutsche Bank AG od 10. ožujka 2014., koji je podupirao ponudu grupe Capricorn, tako što je smatrao da Komisija nije morala sumnjati u to da je taj dopis pravno obvezujući. Žalitelj podsjeća na to da je Općem sudu skrenuo pozornost na činjenicu da navedeni dopis na posljednjoj stranici sadržava „važnu napomenu” iz koje proizlazi da se na njegovu sadržaju ne mogu temeljiti pravne obveze. Drugi odlomci iste napomene potvrđuju tu ocjenu. Prema žaliteljevu mišljenju, ako Opći sud nije iskrivio sadržaj dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014., trebao je utvrditi da se to društvo ne smatra vezanim navedenim dopisom.

74 U okviru četvrtog dijela četvrtog žalbenog razloga žalitelj ističe da tvrdnja Općeg suda iz točke 166. pobijane presude, prema kojoj činjenice nastale nakon 11. ožujka 2014. nisu bile relevantne za ispitivanje toga je li potpora možda bila dodijeljena grupi Capricorn u okviru natječajnog postupka, čini pogrešku koja se tiče prava i iskrivljavanje dokaza Općeg suda te je, osim toga, nedostatno obrazložena.

75 Žalitelj smatra da je Komisija prilikom donošenja druge sporne odluke raspolagala informacijama i detaljnim indicijama kojima se potvrđuje da je grupa Capricorn ostvarila neopravdanu prednost u okviru netransparentnog i diskriminatornog natječajnog postupka, koji je doveo do toga da joj se dodijeli imovina Nürburgringa, unatoč tomu što nije bila solventna. Te su informacije trebale navesti Komisiju na pokretanje službenog istražnog postupka, i to, suprotno onomu što je Opći sud smatrao u točki 167. pobijane presude, čak i ako žalitelj nije podnio novu pritužbu.

76 Naposljetku, petim dijelom četvrtog žalbenog razloga žalitelj osporava točke 173. do 176. pobijane presude, u kojima je Opći sud odbio žaliteljeve argumente sažete u njezinim točkama 170. i 171. Žalitelj smatra da je Opći sud u točki 170. pobijane presude samo sažeo njegove argumente a da

ih nije razmotrio niti obrazložio njihovo odbijanje. Isto vrijedi za argumente koji se odnose na ugovor o zakupu imovine Nürburgringa, navedene u točki 171. pobijane presude. Opći sud samo je naveo da je zakupnina plaćena društvu koje je neovisno o prenositelju i da je prodajna cijena imovine Nürburgringa umanjena za iznos zakupnina koje je trebalo uračunavati u tu cijenu do dana kada to otuđenje bude provedeno. Opći sud jednostavno je presudio, a da za to nije dao objašnjenje, da Komisija nije morala sumnjati u postojanje neopravdane prednosti, što čini iskrivljavanje dokaza koje je iznio žalitelj i pogrešku koja se tiče prava u primjeni članka 107. i članka 108. stavka 3. UFEU-a.

- 77 Komisija prije svega smatra da je drugi dio četvrtog žalbenog razloga bespredmetan. Prema njezinu mišljenju, čak i ako je Opći sud u točki 153. te presude iskrivio činjenice, utvrđenja iz točaka 152., 154. i 155. pobijane presude, koja žalitelj nije osporio, dovoljna su za potvrdu shvaćanja Općeg suda da Komisija nije morala sumnjati u to da je dopis društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. pravno obvezujući.
- 78 U svakom je slučaju drugi dio četvrtog žalbenog razloga neosnovan. U dopisu društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. u više se navrata upotrebljava izraz „obveza”. Žalitelj zapravo osporava samo tumačenje Općeg suda tog pojma u kontekstu drugih navoda iz tog dopisa. Međutim, to tumačenje dio je samostalne ocjene činjenica Općeg suda, koja obuhvaća i tumačenje ugovora sklopljenih na temelju nacionalnog prava.
- 79 Što se tiče četvrtog dijela četvrtog žalbenog razloga, Komisija smatra da on polazi od pogrešnog tumačenja točaka 165. do 169. pobijane presude. Opći sud je u tim točkama dao niječan odgovor na pitanje je li žaliteljeva tvrdnja, sažeta u točki 163. te presude, prema kojoj je 13. kolovoza 2014. grupa Capricorn zamijenjena potpreuzimateljem u okviru netransparentnog postupka preprodaje imovine Nürburgringa, trebala biti ispitana u drugoj spornoj odluci. Komisija smatra da je taj odgovor točan jer okolnosti nastale nakon otuđenja imovine Nürburgringa nisu relevantne za razmatranje pitanja je li njegov stečajni upravitelj tijekom tog otuđenja djelovao kao ulagatelj u tržišnom gospodarstvu. Takav ulagatelj ne bi mogao uzeti u obzir činjenice poput onih koje navodi žalitelj, koje su nastale tek nakon zaključenja prodaje. Čak i da je Komisija prilikom donošenja druge sporne odluke raspolagala informacijama na koje se žalitelj poziva u svojoj argumentaciji, one nisu relevantne za primjenu načela prodavatelja u tržišnom gospodarstvu na ugovor o otuđenju od 11. ožujka 2014., sklopljen između stečajnog upravitelja Nürburgringa i grupe Capricorn.
- 80 Naposljetku, u odgovoru na peti dio četvrtog žalbenog razloga Komisija tvrdi da žaliteljeva argumentacija, sažeta u točkama 170. i 171. pobijane presude, ne dovodi u pitanje poštovanje kriterija prodavatelja u tržišnom gospodarstvu. Konkretno, argumenti sažeti u točki 170. te presude odnosili su se na događaje koji su se zbili nakon sklapanja navedenog ugovora o otuđenju. Isto vrijedi i za sklapanje ugovora o zakupu, navedenog u točki 171. navedene presude. U točkama 173. do 174. iste presude Opći sud je iznio sažeto, ali jasno obrazloženje odbijanja tih argumenata. Bilo bi logično da je Opći sud uputio na točke 138. do 158. pobijane presude jer je ondje naveo da je prodajna cijena za imovinu Nürburgringa utvrđena u okviru otvorenog i transparentnog natječajnog postupka i da ne postoji nikakva sumnja u pogledu financiranja prihvaćene ponude. Što se tiče žaliteljeva argumenta o iskrivljavanju dokaza, nije moguće razumjeti na kojoj se osnovi temelji ta tvrdnja, to više što je žalitelj sam priznao da je Opći sud pravilno sazeo njegovu argumentaciju u točkama 170. i 171. pobijane presude.

– *Ocjena Suda*

- 81 Uvodno valja pojasniti da se, suprotno Komisijinim tvrdnjama, drugi dio četvrtog žalbenog razloga ne odnosi samo na točku 153. pobijane presude, nego i na njezine točke 152. i 154. do 156. Stoga se on ne može odbaciti kao bespredmetan.
- 82 U svrhu ispitivanja tog dijela žalbenog razloga valja podsjetiti na to da je, kao što to proizlazi iz točke 151. pobijane presude, ulagateljima koji su zainteresirani za preuzimanje imovine Nürburgringa pojašnjeno da će odabir biti proveden, među ostalim, s obzirom na vjerojatnost sklapanja posla. Jedan od čimbenika koji je u tom pogledu trebalo uzeti u obzir bilo je osigurano financiranje njihove ponude, dokazano potvrdom financiranja koju su izdali njihovi financijski partneri.
- 83 Iz uvodnih izjava 50., 273. i 278. konačne odluke proizlazi da je Komisija smatrala da je financiranje ponude grupe Capricorn osigurano jer je ta grupa dostavila pravno obvezujući dopis društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014.
- 84 U točkama 152. do 155. pobijane presude Opći sud je provjerio je li ispitivanje koje je provela Komisija, koje odgovara analizi njemačkih tijela, moglo otkloniti sumnje o tome je li taj dopis pravno obvezujući te je u točki 156. te presude zaključio da je to doista i bio slučaj.
- 85 Stoga valja ispitati je li Opći sud, kao što to tvrdi žalitelj, u okviru tog ispitivanja iskrivio sadržaj navedenog dopisa.
- 86 U tom pogledu valja podsjetiti na to da iskrivljavanje dokaza postoji ako se radi o očito pogrešnoj ocjeni postojećih dokaza a da nije potrebno izvoditi nove dokaze (presude od 18. siječnja 2007., PKK i KNK/Vijeće, C-229/05 P, EU:C:2007:32, t. 37. i od 18. srpnja 2007., Industrias Químicas del Vallés/Komisija, C-326/05 P, EU:C:2007:443, t. 60.).
- 87 U ovom slučaju iz teksta dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014., kako ga je Komisija podnijela Općem sudu i kakav se nalazi u spisu prvostupanjskog postupka, proizlazi da on na prvoj stranici sadržava jasnu naznaku prema kojoj „obveza” iz tog dopisa podliježe uvjetima navedenima, među ostalim, na „popisu uvjeta” koji je priložen navedenom dopisu kao prilog A.
- 88 Taj prilog, međutim, kako to žalitelj osnovano tvrdi, na kraju sadržava „važnu napomenu” koja, među ostalim, navodi da „taj popis uvjeta služi samo u svrhu rasprave i njegov cilj nije stvaranje nikakvih prava i obveza između nas [...] Stoga ne prihvaćamo odgovornost za svaki izravni, naknadni ili drugi gubitak koji proizlazi iz pozivanja na sadržaj tog [istog] dopisa”.
- 89 Iz tih navoda očito proizlazi da na temelju dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. nije stvorena obveza banke koja ga je izdala, a u korist grupe Capricorn.
- 90 Taj je zaključak, uostalom, potkrijepljen navodom iz odlomka 9. na stranici 5. tog dopisa, naslovljenog „Primjenjivo pravo i nadležnost”, koji upućuje na „svaku moguću izvanugovornu obvezu” koja proizlazi iz navedenog dopisa, ali bez pozivanja na ugovorne obveze, upravo zato što taj dopis i nije trebao stvoriti takve obveze.
- 91 U tom pogledu nije važno to što se u istom dopisu navodi, kao što je to Opći sud istaknuo u točkama 152. i 153. pobijane presude, da je društvo Deutsche Bank „voljno odobriti” grupi Capricorn zajam od 45 milijuna eura i da se u njemu u više navrata upućuje na „obvezu” koju je

društvo Deutsche Bank preuzelo prema grupi Capricorn, s obzirom na to da iz navoda iz točke 88. ove presude jasno proizlazi da ta „obveza” nije pravno obvezujuća, kao što to nisu ni kasniji dopisi društva Deutsche Bank na koje se Opći sud pozvao u točki 154. sporne odluke. Činjenica da je pravna neobvezatnost dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. navedena na drukčiji način nego u dvama potonjim dopisima ne dovodi taj zaključak u pitanje.

- 92 Iz toga slijedi da je Opći sud, kao što to žalitelj tvrdi u drugom dijelu četvrtog žalbenog razloga, iskrivio sadržaj dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. i da je stoga taj dio osnovan.
- 93 U okviru četvrtog dijela četvrtog žalbenog razloga žalitelj u biti prigovara da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u točki 166. pobijane presude odbio njegove argumente sažete u točkama 162. i 163. te presude.
- 94 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 108. svojeg mišljenja, žalitelj je pred Općim sudom u biti iznio da je grupa Capricorn, nakon što joj je 11. ožujka 2014. prenesena imovina Nürburgringa, sklopila s prenositeljima sporazum o jamstvu za plaćanje obroka prodajne cijene, kojim se predviđala mogućnost da u slučaju kontinuiranog nepodmirivanja drugog obroka prodajne cijene tu imovinu treba preprodati, što se zapravo i dogodilo.
- 95 U točki 166. pobijane presude Opći je sud podsjetio na to da bi potpora koju je, prema žaliteljevu mišljenju, Komisija trebala utvrditi u drugoj spornoj odluci, bila dodijeljena grupi Capricorn 11. ožujka 2014., na dan otuđenja navedene imovine toj grupi po navodno nižoj cijeni od tržišne. Opći sud iz toga je zaključio da činjenice nastale nakon tog datuma nisu bile relevantne za ispitivanje je li grupi Capricorn u okviru natječajnog postupka dodijeljena potpora. Opći sud u točki 167. pobijane presude dodao je da je žalitelj, ako je želio da Komisija ispita i postojanje nove potpore koja potječe iz navodnog nastavka postupka otuđenja, morao podnijeti novu pritužbu s tim u vezi.
- 96 U tom je pogledu točno – ako bi se smatralo da je grupi Capricorn dodijeljena potpora koja odgovara razlici između tržišne cijene imovine Nürburgringa i cijene po kojoj ju je stekla grupa Capricorn u sklopu natječajnog postupka koji ne ispunjava zahtjeve otvorenosti, transparentnosti, bezuvjetnosti i nediskriminatornosti – da je takva potpora nužno dodijeljena 11. ožujka 2014., na dan dodjele te imovine grupi Capricorn i potpisivanja ugovora o otuđenju s tim u vezi.
- 97 Međutim, suprotno onomu što je Opći sud smatrao u točki 166. pobijane presude, to ne znači da činjenice nastale nakon tog datuma po definiciji nisu relevantne za ocjenu je li takva potpora doista bila dodijeljena.
- 98 Naime, važno je podsjetiti na to da zakonitost odluke u području državnih potpora sud Unije treba ocjenjivati s obzirom na informacije kojima je Komisija mogla raspolagati u trenutku kad ju je donijela (vidjeti u tom smislu presudu od 20. rujna 2017., Komisija/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, t. 70. i navedenu sudsku praksu). Kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 102. i 103. svojeg mišljenja, prethodna faza postupka ispitivanja u području državnih potpora završava u trenutku kada Komisija donese jednu od odluka predviđenih člankom 4. Uredbe br. 659/1999, tako da se ne može isključiti da se novi elementi analize mogu pojaviti nakon završetka natječajnog postupka, ali prije donošenja Komisijine odluke koja se na njega odnosi.

- 99 Konkretno, kao što to proizlazi iz točaka 82. i 83. ove presude, činjenica da je financiranje ponude grupe Capricorn bilo osigurano bila je barem jedan od čimbenika koji je opravdavao dodjelu imovine Nürburgringa toj grupi.
- 100 Činjenice koje je naveo žalitelj, kako su sažete u točki 94. ove presude, iako su nastale nakon dodjele imovine Nürburgringa grupi Capricorn, mogle bi, ako se pokažu točnima, dovesti u pitanje osnovanost zaključka odgovornih osoba u natječajnom postupku o tome da je financiranje ponude grupe Capricorn bilo osigurano, pa stoga i zaključka o transparentnosti i nediskriminatornosti tog postupka, s obzirom na to da je druga ponuda, kao što to proizlazi iz točke 157. pobijane presude, odbijena zbog nepostojanja dokaza o financiranju.
- 101 Naime, ako je grupa Capricorn imala osigurano financiranje svoje ponude, postavlja se pitanje zašto je ona morala ponovno pregovarati o plaćanju prodajne cijene u obrocima te zašto ona u konačnici nije mogla platiti drugi obrok, što je dovelo do preprodaje imovine Nürburgringa.
- 102 Iz toga slijedi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da su činjenice koje je žalitelj naveo i koje su sažete u točki 94. ove presude nebitne samo zato što su nastale nakon otuđenja imovine Nürburgringa grupi Capricorn. Iz toga slijedi da je četvrti dio četvrtog žalbenog razloga osnovan.
- 103 Naposljetku, petim dijelom četvrtog žalbenog razloga žalitelj u biti ističe da je Opći sud u točkama 173. do 176. pobijane presude odbio njegove argumente sažete u točkama 170. i 171. te presude a da to nije obrazložio ili da je za to pružio nedostatno obrazloženje.
- 104 U tom pogledu valja istaknuti da je Opći sud u točki 170. pobijane presude sažeo četiri argumenta koja je žalitelj iznio u okviru trećeg dijela trećeg tužbenog razloga svoje tužbe. Opći sud smatra da se tim argumentima želi dokazati su ugovorena cijena po kojoj je grupa Capricorn stekla imovinu Nürburgringa i načini plaćanja te cijene sadržavali elemente potpore, s obzirom na to da je, kao prvo, 6 milijuna eura bruto viška od upravljanja stečajnog upravitelja Nürburgringa moralo bilo uračunato u prodajnu cijenu, iako je taj upravitelj 2013. naveo da su njegova očekivanja dobiti od imovine Nürburgring ravna nuli, kao drugo, da je plaćanje drugog obroka prodajne cijene odgođeno, kao treće, da kazna od 25 milijuna eura koja je u ugovoru o kupnji bila predviđena za nepodmirena plaćanja nije naplaćena te, kao četvrto, da je imovina Nürburgringa ustupljena potpreuzimatelju u okviru netransparentnog postupka.
- 105 U točki 171. te presude Opći je sud sažeo dodatni argument koji je žalitelj iznio u istom kontekstu, prema kojem ugovor – kojim je imovina Nürburgringa dana u zakup grupi Capricorn za razdoblje od 1. siječnja 2015., kako bi se uredila prijelazna situacija povezana s mogućim ispunjenjem uvjeta kojim je bilo uvjetovano otuđenje imovine Nürburgringa grupi Capricorn, to jest donošenjem Komisijine odluke kojom se isključuje svaki rizik da bi preuzimatelj navedene imovine mogao biti dužan vratiti potpore prenositeljima – nije bio podvrgnut otvorenom, transparentnom, nediskriminatornom i bezuvjetnom natječajnom postupku, tako da zakupnina iz tog zakupa ne odgovara tržišnoj cijeni i sadržava nove elemente potpore. Prenositelji i grupa Capricorn dogovorili su da će zakupnine od navedenog zakupa uračunavati u prodajnu cijenu imovine Nürburgringa do dana provedbe otuđenja.
- 106 U odgovoru na te argumente, Opći sud je samo u točki 173. pobijane presude istaknuo da „[z]bog razloga izloženih u točkama 138. do 158. [te presude], nema mjesta zaključku da je Komisija morala imati sumnje glede transparentnosti i nediskriminatornosti natječajnog postupka”. U točki 174. navedene presude dodao je da iz istih tih razloga proizlazi i da je „ispitivanje koje je

Komisija provela i koje je dovelo do donošenja druge sporne odluke moglo otkloniti sumnje glede postojanja prednosti dodijeljenu preuzimatelju u okviru ugovora o zakupu imovine Nürburgringa ili drugih načina plaćanja prodajne cijene za navedenu imovinu”.

- 107 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 115. svojeg mišljenja, suprotno onomu što zahtijeva sudska praksa navedena u točki 36. ove presude, takvo obrazloženje ne odgovara, čak ni implicitno, žaliteljevim argumentima sažetima u točkama 170. i 171. pobijane presude i ne omogućuje razumijevanje obrazloženja Općeg suda na način koji bi dopustio zainteresiranim osobama da se upoznaju s razlozima donesene odluke, a Sudu da izvrši svoj sudski nadzor.
- 108 Naime, razlozi izneseni u točkama 138. do 158. pobijane presude, na koje je Opći sud uputio u njezinoj točki 173., odnose se, s jedne strane, na netransparentnost i diskriminatornu prirodu natječajnog postupka, osobito s obzirom na netransparentnost financijskih podataka, netransparentnost i diskriminatornost kriterija procjene i njihove primjene kao i na nastavak postupka otuđenja nakon prijenosa imovine Nürburgringa grupi Capricorn, te, s druge strane, na pitanje financiranja ponude te grupe. Na temelju tih razloga stoga nije moguće shvatiti zašto su odbijeni žaliteljevi argumenti sažeti u točkama 170. i 171. navedene presude.
- 109 Stoga valja zaključiti da pobijana presuda sadržava nedostatak u obrazloženju u odnosu na okolnost da je Opći sud odbio te argumente. Iz toga slijedi da je peti dio četvrtog žalbenog razloga osnovan.
- 110 U tim okolnostima, a da nije potrebno ispitati prvi i treći dio četvrtog žalbenog razloga kao ni peti žalbeni razlog, valja prihvatiti žalbu i ukinuti pobijanu presudu u dijelu u kojem je Opći sud odbio zahtjev za poništenje druge sporne odluke.

O tužbi pred Općim sudom

- 111 U skladu s drugom rečenicom prvog stavka članka 61. Statuta Suda Europske unije, Sud u slučaju ukidanja odluke Općeg suda može sam konačno odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta.
- 112 U ovom slučaju, uzimajući osobito u obzir okolnost da se tužba za poništenje koju je žalitelj podnio u predmetu T-373/15 temelji na razlozima koji su bili predmet kontradiktorne rasprave pred Općim sudom i čije razmatranje ne zahtijeva provođenje nikakve dodatne mjere upravljanja postupkom ili izvođenja dokaza u spis, Sud smatra da stanje postupka povodom tužbe omogućuje donošenje presude te da o tužbi treba konačno odlučiti (vidjeti po analogiji presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 130.) u okviru preostalog dijela spora koji se pred njim vodi, odnosno o zahtjevu za poništenje druge sporne odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 134.).
- 113 Valja podsjetiti na to da je druga sporna odluka odluka o neospornosti na temelju članka 4. stavka 3. Uredbe br. 659/1999, čija zakonitost ovisi o tome postoje li dvojbe o spojivosti predmetne potpore s unutarnjim tržištem.
- 114 Budući da takve dvojbe moraju dovesti do pokretanja službenog istražnog postupka u kojem mogu sudjelovati zainteresirane strane iz članka 1. točke (h) Uredbe br. 659/1999, valja smatrati da se takva odluka izravno i osobno tiče svake zainteresirane strane u smislu potonje odredbe. Naime, korisnici postupovnih jamstava predviđenih člankom 108. stavkom 2. UFEU-a i člankom 6.

stavkom 1. Uredbe br. 659/1999 mogu ostvariti poštovanje tih jamstava samo ako imaju mogućnost osporavati odluku o neospornosti pred sudom Unije (presuda od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 47. i navedena sudska praksa).

- 115 U tom pogledu valja istaknuti da je točno da, ako žalitelj nije izričito iznio tužbeni razlog u tom pogledu, nije na Općem sudu da tumači žaliteljevu tužbu kojom se dovodi u pitanje isključivo osnovanost sporne odluke o ocjeni potpore kao takve, na način da se ta tužba zapravo odnosi na zaštitu žaliteljevih postupovnih prava iz članka 108. stavka 2. UFEU-a, jer tako dolazi do opasnosti od preinake predmeta tužbe (vidjeti u tom smislu presudu od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 55.). Međutim, kada tužitelj zahtijeva poništenje odluke o neospornosti, on u biti osporava činjenicu da je odluka koju je Komisija donijela u pogledu predmetne potpore donesena a da ta institucija nije pokrenula službeni istražni postupak iz članka 108. stavka 2. UFEU-a, čime je povrijedila njegovu postupovna prava, iako ju je na to obvezivalo postojanje sumnji o spojivosti te potpore s unutarnjim tržištem. Da bi se prihvatio njegov zahtjev za poništenje, tužitelj može stoga istaknuti bilo koji razlog kojim dokazuje da je ocjena informacija i dokaza kojima je Komisija raspolagala tijekom faze prethodnog ispitivanja prijavljene mjere morala pobuditi takve sumnje, pri čemu upotreba tih argumenata ne mijenja predmet tužbe. Iz toga proizlazi da sud Unije može ispitati argumente o meritumu koje je tužitelj iznio kako bi provjerio sadržavaju li oni i elemente u prilog tužbenom razlogu koji je taj tužitelj također istaknuo, a kojim se izričito ističe postojanje sumnji koje bi opravdale pokretanje službenog istražnog postupka (vidjeti u tom smislu presudu od 24. svibnja 2011., Komisija/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 56. i 59.).
- 116 U ovom predmetu svojstvo „zainteresirane strane” u smislu članka 1. točke (h) Uredbe br. 659/1999 žalitelju je već priznato u točki 67. ove presude. On je u prilog svojoj tužbi istaknuo devet tužbenih razloga. Osim sedmog tužbenog razloga, koji je istaknut u prilog osnovanosti zahtjeva za poništenje prve sporne odluke, ostali se tužbeni razlozi navode u prilog osnovanosti zahtjeva za poništenje druge sporne odluke.
- 117 Peti i osmi tužbeni razlozi izričito se temelje na povredi žaliteljevih postupovnih prava jer Komisija nije pokrenula službeni istražni postupak predviđen u članku 108. stavku 2. UFEU-a, unatoč činjenici da ju je otuđenje imovine Nürburgringa po cijeni nižoj od tržišne moralo navesti na zaključak da je preuzimatelju dodijeljena potpora.
- 118 Kako bi se odlučilo o tim tužbenim razlozima, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 115. ove presude, ponajprije valja zajedno ispitati prvi i treći dio prvog tužbenog razloga, kao i drugi tužbeni razlog, koji se u biti temelje na Komisijinoj pogrešnoj ocjeni potvrde financiranja ponude grupe Capricorn.

Argumentacija stranaka

- 119 Prvim i trećim dijelom svojeg prvog tužbenog razloga, kao i drugim tužbenim razlogom, žalitelj ističe da je Komisijino utvrđenje iz uvodnih izjava 50., 51., 266., 271. i 273. konačne odluke, prema kojem je grupa Capricorn podnijela ispravu društva Deutsche Bank o preuzimanju financijske obveze u pogledu zajma od 45 milijuna eura, očito pogrešno, s obzirom na to da iz teksta dopisa društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. proizlazi da taj dopis nije bio pravno obvezujući.

- 120 Dodaje da bilješka 79. u konačnoj odluci dokazuje da je Komisija znala za sporazum, spomenut u točki 94. ove presude, koji su 13. kolovoza 2014. sklopili stečajni upravitelj Nürburgringa, prenositelji i grupa Capricorn i kojim se, među ostalim, predviđa odgoda plaćanja drugog obroka prodajne cijene u korist grupe Capricorn. Taj sporazum pak dokazuje da nije bilo potvrde o financiranju ponude grupe Capricorn.
- 121 Komisija osporava te argumente. Ona se poziva na tekst dopisa Deutsche Banka od 10. ožujka 2014. u kojem se, među ostalim, u više navrata navodi da je to društvo u „obvezi” i stoga smatra da nije počinila očitu pogrešku u ocjeni tog dopisa.
- 122 Što se tiče sporazuma od 13. kolovoza 2014., ona pojašnjava da prilikom donošenja konačne odluke nije posjedovala tekst tog sporazuma, koji joj nije bio dostavljen tijekom upravnog postupka. Podaci iz bilješke 79. u konačnoj odluci proizlaze iz podneska Savezne Republike Njemačke. Ona u svakom slučaju naglašava da nije temeljila drugu spornu odluku na činjenici da je dokaz o financiranju, koji je izdalo društvo Deutsche Bank, i dalje postojao u vrijeme donošenja te odluke.

Ocjena Suda

- 123 Valja istaknuti da se Komisija, kako bi odbacila postojanje nezakonite potpore dodijeljene grupi Capricorn prilikom njezina preuzimanja imovine Nürburgringa, morala uvjeriti u to da je to stjecanje izvršeno po cijeni koja odgovara tržišnoj, što bi bio slučaj da se moglo potvrditi da je natječajni postupak bio otvoren, transparentan, nediskriminatoran i bezuvjetan.
- 124 Kao što je to već istaknuto u točki 82. ove presude, jedan od čimbenika koji su uzeti u obzir u svrhu odabira stjecatelja imovine Nürburgringa bio je potvrda financiranja njegove ponude.
- 125 Naime, iz uvodne izjave 116. konačne odluke proizlazi da je drugi ponuditelj, koji je podnio pritužbu Komisiji, u okviru natječajnog postupka predložio kupovnu cijenu za ukupnu imovinu Nürburgringa koja je viša od one koju je ponudila grupa Capricorn. Međutim, iz uvodne izjave 272. konačne odluke proizlazi da je ta ponuda odbijena zbog nedostatka dokaza o financiranju.
- 126 U skladu s uvodnom izjavom 273. konačne odluke, samo za dvije ponude smatralo se da raspolažu osiguranim financiranjem, odnosno za ponudu grupe Capricorn i ponudu drugog ponuditelja. Međutim, s obzirom na to da su osigurani iznos financiranja kojim je raspolagao taj drugi ponuditelj i prodajna cijena koju je on ponudio bili manji od onih grupe Capricorn, u konačnici je odabrana ponuda grupe Capricorn.
- 127 Iz toga slijedi da bi, ako bi se pokazalo da se pogrešno smatralo da grupa Capricorn raspolaže potvrđenim financiranjem svoje ponude, iako to zapravo nije bio slučaj, ta okolnost mogla dovesti u pitanje, među ostalim, nediskriminatoran karakter natječajnog postupka, s obzirom na to da bi se njome moglo dokazati da je grupa Capricorn imala koristi od povlaštenog postupanja, a da njezina ponuda, za razliku od ponude barem jednog drugog ponuditelja, koji nije mogao podnijeti dokaz o potvrđenom financiranju svoje ponude, nije bila odbijena.
- 128 Prema tome, s obzirom na postojanje sumnji u vezi s time je li financiranje ponude grupe Capricorn potvrđeno, koje se nisu mogle otkloniti, Komisija je bila dužna pokrenuti službeni istražni postupak i nije mogla donijeti odluku o neospornosti, poput one sadržane u drugoj spornoj odluci.

- 129 Valja utvrditi da elementi na koje se poziva žalitelj dokazuju postojanje takvih sumnji.
- 130 S jedne strane, zbog razloga iznesenih u točkama 87. do 91. ove presude, Komisija nije mogla smatrati da je dopis društva Deutsche Bank od 10. ožujka 2014. sadržavao pravnu obvezu financiranja.
- 131 S druge strane, kao što to tvrdi žalitelj, iz bilješke 79. u konačnoj odluci proizlazi da grupa Capricorn nije platila drugi obrok prodajne cijene u zadanom roku i da je sporazumom koji su 13. kolovoza 2014. sklopili prenositelji i grupa Capricorn sa stečajnim upraviteljem Nürburgringa plaćanje tog obroka odgođeno za kasniji datum, u zamjenu za plaćanje grupe Capricorn zateznih kamata i za dostavu dodatnih jamstava. Međutim, da je financiranje ponude grupe Capricorn doista bilo osigurano, bilo bi logično da je ona mogla platiti drugi obrok prodajne cijene u određenom roku i da nije trebala pregovarati o odgodi plaćanja.
- 132 Stoga, bez potrebe ispitivanja preostalih argumenata koje je žalitelj iznio u prilog svojoj tužbi u dijelu koji se odnosi na poništenje druge sporne odluke, valja zaključiti da ocjena toga podrazumijeva li otuđenje imovine Nürburgringa grupi Capricorn dodjelu potpore nespojive s unutarnjim tržištem dovodi do dvojbi, u smislu članka 4. Uredbe br. 659/1999, koje su trebale navesti Komisiju da pokrene postupak predviđen člankom 108. stavkom 2. UFEU-a.
- 133 Stoga valja prihvatiti tužbu i poništiti drugu spornu odluku.

Troškovi

- 134 U skladu s člankom 184. stavkom 2. Poslovnika, kad žalba nije osnovana ili kad je osnovana i Sud sâm konačno odluči o sporu, on odlučuje o troškovima.
- 135 U skladu s člankom 138. stavkom 3. prvom rečenicom Poslovnika Suda, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi vlastite troškove.
- 136 U ovom slučaju valja primijeniti tu odredbu, u dijelu u kojem se odbija žalba na dio pobijane presude u kojem je Opći sud odbio zahtjev za poništenje prve sporne odluke, ali se prihvaća žalba na dio te presude u kojem je Opći sud odbio zahtjev za poništenje druge sporne odluke te u kojem je Sud poništio tu odluku.
- 137 Posljedično, svaka stranka snosi vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Ukida se presuda Općeg suda Europske unije od 19. lipnja 2019., Ja zum Nürburgring/Komisija (T-373/15, EU:T:2019:432), u dijelu u kojem je Opći sud odbio zahtjev za poništenje članka 1. zadnje alineje Odluke Komisije (EU) 2016/151 od 1. listopada 2014. o državnoj potpori Njemačke SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) u korist Nürburgringa.

2. U preostalom dijelu žalba se odbija.

- 3. Poništava se članak 1. zadnja alineja Odluke Komisije (EU) 2016/151 od 1. listopada 2014. o državnoj potpori Njemačke SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) u korist Nürburgringa.**
- 4. Udruga Ja zum Nürburgring eV i Europska komisija snosit će vlastite troškove.**

Potpisi